

Martin Goffa

VÁNOČNÍ ZPOVĚĎ

Místo půjčky mu ukradli peníze

Ted' se přišel pomstít a přinesl si hřebíky a zapalovač...

Mladá fronta

Martin Goffa

VÁNOČNÍ ZPOVĚĎ

MLADÁ FRONTA

Mámě a bratrovi – s díky a s prosbou o odpuštění

Tátovi – s tím, že jsem ho už v mnohém pochopil

Mým dětem – s nadějí, že i ony jednou pochopí mě

PROLOG

Snažil se dýchat zhluboka a zklidnit se, srdce mu však stále bušilo daleko rychleji, než by si přál. Přešel k umyvadlu a pustil si proud ledové vody na zápěstí. Pokud při tom držíte ruce dlaněmi vzhůru, dopadá voda přímo na tepny vedoucí jen několik milimetrů pod kůží, čímž dochází k nejefektivnějšímu ochlazování krve. Skvělý způsob, jak se zklidnit před zkouškou ve škole, před prvním rande nebo před nějakým důležitým pohovorem u šéfa. Anebo v situaci, kdy držíte jako rukojmí několik lidí a čekáte, odkud a kdy přiletí policejní kulka.

Rozhlédl se kolem. Únavou zkroucené postavy seděly na židlích a každá z nich měla na hlavě igelitovou tašku z ne-dalekého obchodáku. Ruce i nohy měly svázané tak důkladně, že jakýkoli pohyb jim jen bolestivě rozdíral kůži. Při každém hlubším nádechu se jim igelit přisál k nosu a cestu ke kyslíku jim tak paradoxně zamezoval. Dvěma nebo třem z nich už hlava padla na prsa, jen neznatelné zvedání a klesání hrudníku prozrazovalo, že pořád ještě žijí.

Nervózně si pohrával se stříbrnou pistolí a čekal. Věděl, že všechno už je jen otázka minut. Nešlo ani tak o to, co po něm budou chtít. Ani o to, kdo všechno to nakonec přežije. A už vůbec neřešil, jestli přežije on sám.

Jen doufal, že ti, se kterými bude možná mluvit, to pochopí.

Znovu se rozhlédl. Nebylo to zrovna místo, kde by člověk chtěl umřít. Omšelé zdi všude kolem, odcizená a špinavá budova s odcizenými a špinavými dušemi lidí, co se skrz igelit s reklamními nápisy snaží dostat k čerstvému

vzduchu. Ochozený tmavý koberec se skvrnami od kávy a zaprášené žaluzie, které momentálně bránily těm venku sundat ho jednou ranou do hlavy.

O rok později seděl v křesle, měl zavřené oči a prsty pravé ruky si pomalými pohyby hnětl víčka a čelo.

„Víte, doktore,“ řekl unaveně, „většina lidí jsou takoví obyčejní a přízemní pracanti, co si jedou to svoje. Dva kroky dopředu, jeden zpátky, postupně si nosí na nějakou tu svoji hromádku a prožijí obyčejný, ale většinou spokojený život. Asi chápete, jak to myslím. Pak je malá skupinka snílků a fantastů, kteří ale za těmi svými sny jdou a hrozně moc pro ně dělají. A ti pak dokáží neskutecné věci, kterými posouvají hranice pro ostatní. Da Vinci, Columbus, Tesla, Gates... No a pak jsou lidi jako já. Taky snílci, co se ale nikdy dál než k tomu snění nedostali. Když se z něj ale jednou konečně proberou, zjistí, že i ti obyčejní přízemní pracanti už jsou daleko a daleko před nimi, takže začnou zase snít o tom, že je nějakými zkratkami dohoní a pak předhoní, ale nakonec je z toho většinou jen průser.“ Poškrábal se na nose a pak se zničehonic zasmál.

„Teď mě napadlo, že jsem vám právě dokonale popsal celý svůj život prakticky ve dvou větách. Skoro bych řekl, že líp už to nesvedu, i kdybychom podobných sezení měli ještě bůhvíkolik.“

„Znamená to, že už s vašimi návštěvami nemám počítat?“ zeptal se muž v druhém křesle.

„Tak jsem to nemyslel, právě naopak. Leda, že byste to chtěl odpískat vy, což bych ovšem nerad. Vždyť víte, že ta hodina s vámi je z celého týdne to nejlepší.“

„Vážně?“

„Jo, vážně. Teda snad kromě sexu, samozřejmě. Jenže u toho jsem zase hrozně sám.“ Oba se rozesmáli.

„To si stěžujete?“

„Chraň bůh, doktore,“ řekl rychle, „chraň bůh. Zrovna tady bych od nikoho pomocnou ruku určitě nechtěl.“

Smích postupně utichl. Ani jeden z nich najednou nevěděl, jak pokračovat. Nakonec si byli navzájem vděční za to, že ten druhý asi zrovna nechce nic slyšet. Mlčeli a jen kroky nějakých těžkých bot na chodbě narušovaly jejich podivnou strnulost a do místnosti skrz dveře přinášely zprávy o tom, že svět se ještě zdaleka nezastavil.

1.

Pátek, 5. října 2012

Pomalu procházeli chodbou, která se oběma zdála zbytečně přetopená. Ačkoliv venku poletovaly v nerudném říjnu drobné dešťové kapky, uvnitř té staré budovy bylo teplo až přespříliš. Dřevěná okna sice už bůhvíjak netěsnila, ale kotelna tam kdesi venku pracovala na plný výkon, a místní osazenstvo tedy chladem rozhodně netrpělo. Co by ovšem téměř všichni dali za to, aby se tam za zdmi mohli nerušeně nadechnout právě toho těžkého a sychravého vzduchu.

Přišli k další mříži a muž v uniformě pomalu vybíral ze svazku klíčů ten správný. Druhý, oblečený v neforemné a vytahané teplákové soupravě, zatím trpělivě čekal a se sklopenou hlavou si prohlížel zašlou podlahu. Pak pohledem pomalu stoupal po zelených zdech, do výše prsou nastříkaných omyvatelnou barvou, až se dostal k zatřeným a umatlaným okenním tabulkám, za nimiž viděl pravidelné žebrování kovové mříže. Na dvoře stálo několik aut patřících vězeňské službě, seřazených u jedné ze zdí jako v šiku před jakýmsi nejasným bojem. Když se pak podíval úplně nahoru, nad mokrou střechou protější budovy viděl proužek šedého nebe. Myslel, že bude mít třeba štěstí a že

zpoza mraků na chvíli vykoukne aspoň několik paprsků, ale slunce mělo zrovna na práci asi něco příjemnějšího než sledovat právě tuhle nezdravou a zkaženou část města.

Strážný konečně odemkl a beze slova pohodil hlavou. Ani jednomu z nich nebylo zrovna do řeči, vlastně nebylo ani pořádně o čem mluvit. Jejich světy se sice protnulý v prostoru a čase, ale bylo to setkání náhodné, takové, o něž ani jeden z nich přímo nestál. Oba teď prostě museli nějak koexistovat, občas jít bok po boku, občas něco prohodit, občas byl jeden nucen udělat jakýsi úkon a ten druhý ho bez emocí snést. Nic jiného než zautomatizovaný proces, jakýsi dopravníkový pás ve zvláštní továrně na úpravu lidských osudů. Nic osobního, jen pár měsíců či let setkávání těch uniformovaných s těmi v teplácích. Mimo ty zdi byste je od sebe vlastně ani nerozeznali.

„Jsou to až ty poslední dveře vpravo,“ řekl najednou ten se svazkem klíčů. Bylo to zbytečné, prostě ho tam mohl jen tak dovést, předat a jít si po svých. Ale v tu chvíli cítil, že něco říct musí, přestože to jemu samotnému nedávalo žádný smysl. Šlo o podivně důvěrné gesto, jakýsi skoro neznatelný záchvěv lidství, sympatií nebo kdovíčeho.

„Ano, děkuju,“ zamumlal ten druhý skoro neslyšně a rozpačitě si upravil červené tepláky. Minuli nástěnku s nějakými sterilně agitačními letáky o slušném životě, uniforma si začala něco broukat a svazkem klíčů si poklepávat o stehno. Dveře na konci chodby, u kterých zastavili, neměly ani jmenovku. Jen úzký kovový rámeček ve výšce očí, do nějž nějaký unuděný vtipálek vyryl drobná neupravená písmena. Psychouš.

Strážný zaklepal a čekal, až se někdo ozve. Už poněkoli káté za posledních pár minut zívá. Dneska to snad nemá konce, řekl si znechuceně. Kroužek se svazkem klíčů si navlékl na prst a začal s ním točit. Ještě chvíli počkal a zaklepal znovu.

„Tak jdeme,“ poručil, když zevnitř konečně uslyšel nějaký hlas. Ten v teplácích se naposled otočil, jestli přece jenom skrz okno neuvidí aspoň náznak skutečného světa, ale znovu spatřil jen šedou verzi čehosi, co kdysi možná mohlo být životem. A taky chodba byla pořád prázdná, jen zelené zdi, matná sešlapaná podlaha a přes jednu mříž bylo vidět zase jen tu další.

Muži, co seděl za psacím stolem, bylo dvaapadesát, přestože zrovna ten den se cítil tak o dvacet let starší. V noci se několikrát probudil a pokaždé mu při tom vlny horké krve pulsovaly každým kouskem těla. Teplotu si změřil až ráno, ale ne že by se tím něco změnilo, do kanceláře musel tak jako tak. Jindy by snad i zůstal doma, ale určitě ne teď, v době, kdy vycítil a pak i skutečně dostal novou šanci vrátit se do života. Navíc, říkal si, stejně už je pátek, což prakticky znamená přežít jen pár hodin. Před odjezdem si tedy vzal dvě tablety a do kapsy u košile schoval další. A tak teď, sotva hodinu po obědě, stále ještě unavený a otrávený, ale aspoň už bez horečky, seděl ve své pohodlné pojízdné židli a v ruce držel modrou složku se jménem nadepsaným černým fixem.

Zamyšleně otáčel jednotlivé listy a čas od času si uhladil zbytky prošedivělých vlasů, které si nechal strojkem sestříhnout sotva na několik milimetrů. Když změnu, tak se všim všudy, řekl si tenkrát a při pohledu do zrcadla kupodivu zjistil, že oproti předpokladům vypadá daleko mladší než předtím. Čeho se naopak nevzdal, byly vousy, které však měly ještě svoji původní kaštanovou barvu, jen tu a tam protkanou tenkými stříbrnými nitkami. Trochu se napřímil a zdálky se podíval do zrcadla, které viselo nad umyvadlem hned vedle dveří. Pořád si ještě nezvykl na svou novou podobu, ale byla to sotva měsíc stará záležitost, takže vlastně žádný div. A navíc, když minulý týden narazil v sauně na své dva někdejší kolegy, ani ti ho

nejdřív nepoznali. Přece jenom za poslední rok shodil snad patnáct kilo, zbavil se odulého obličeje a taky neforemných brýlí, které mu stejně nikdy moc neslušely. Teď se sice musel každý den trápit s kontaktními čočkami, právem si ale vyčítal, že se pro ně nerozhoupal už dávno. Jenže dříve byla jeho vlastní vizáž to poslední, co ho vůbec zajímalo.

První den v téhle kanceláři si oblékl bílý plášť, aby ho po chvíli schoval zpátky do skříně. Připadal si v něm jaksi nepatřičně, což nejvíc ze všeho přičítal prostředí, ve kterém se řízením osudu ocitl. A protože bez něj byl taky nějak podivně nesvůj, vyřešil to důstojným kompromisem: když jej ráno strážní vpustili dovnitř a on odemkl svou novou kancelář, celý se převlékl do šatů, které nosil jen na tomhle místě. Pohodlné semišové boty, hnědé kalhoty a sportovně střížená károvaná košile. Věci, co nikdy neměly opustit tyhle ponuré zdi. Po několika prvních schůzkách, které absolvoval sice už bez pláště, ale pořád ještě v obyčejném civilním oblečení, získal totiž dojem, že těm, s nimiž mluví, není zrovna dvakrát po chuti. Nikdo nic neřekl ani nenažnačil, ale i tak měl ze všeho zvláštní a neurčitý pocit. Asi po týdnu se na to pak zeptal jednoho potetovaného tloušťka, s nímž musel rozebrat jakýsi nejasný konflikt, který sice podle všech vůbec nikdy neproběhl, ale i tak po něm zůstala pěkná kaluž krve. Tlustoch se nejdřív chvíli ošíval, ale pak to řekl tak upřímně, jak jen to šlo.

„Prostě z vás cítím hospodu a ženskou. A ani do jednoho ani do druhýho se hned tak nedostanu, což mě pěkně sere, pane doktor. A tím pádem mě serete i vy.“ Poté pokrčil omluvně rameny. „Jinak v tom ale není vůbec nic osobního.“

Hned druhý den si proto přinesl věci na převléknutí a u těch už zůstal. Přece jenom bylo jeho prací podobné typy zklidňovat a ne je naopak dráždit a provokovat. V hospodě přitom nebyl už několik měsíců. A ženská? No dobře, ale vysvětľujte něco takového lidem, co se už pěkně dlouho nepodívali nikam ven a možná ještě delší dobu ani

nepodívají. Ale cítili z něj život a to jim prostě nemohl mít za zlé.

Hodil modré desky před sebe na stůl a postavil se. Dal si ruce za hlavu a prohnul se v zádech tak, až skoro ztratil rovnováhu. Pak přešel k umyvadlu, napustil si do sklenice trochu vody a zapil poslední tabletu, kterou ještě měl. Bylo mu už daleko líp, než když se ráno do kanceláře doploužil, ale stejně se těšil, až padne čtvrtá a on před sebou bude mít dva dny volna strávené pod příkrývkou a s horkým čajem. Ale teď ještě zvládnout toho podivína z téhle složky, povzdychl si.

Vrátil se ke stolu a znovu se začal probírat hustě popsávanými listy. Na prvním z nich byla fotografie muže s bystrým, ale podivně zkroušeným modrozeleným očima. Měl propadlé tváře, trochu výraznější bradu a malinko větší nos, ovšem nic, kvůli čemu by si ho člověk měl zapamatovat. Krátké hnědé vlasy sčesané na stranu, do čela mu z nich vybíhala tenká, skoro neznatelná klikatá jizva. Adam Hofmann, narozen 19. října 1973 v Brně. Znovu se na tu fotografii podíval. Všiml si kousku erární červené teplákové soupravy, takže snímek nemohl být starší víc než rok. Podle záznamů totiž Hofmann nikdy dřív trestaný nebyl, dokonce ani zadržený či prošetřovaný. Až do loňského prosince obyčejný a bezúhonný člověk. Nebo aspoň ten, kdo se nedal u ničeho chytit, napadlo ho.

Už poněkolkáté pročítal všechno, co k němu měl. Nezřídka se přistihl při tom, jak udiveně kroutí hlavou. Pak znovu přešel k první straně a podíval se do modrozelených očí na fotografii. Tak na tebe jsem vážně zvědavý, řekl té nehybné tváři. Fakt jo.

Když se ozvalo zaklepání, zrovna si před zrcadlem rovnal v oku kontaktní čočku. Pořád si na ně ještě úplně nezvykl, oči ho podivně škrábaly a často si do nich musel kapat zklidňující roztok. Po druhém zaklepání něco neurčitého zamručel a dovnitř nakoukl strážný.

„Tak vám ho vedu, pane doktore,“ řekl jenom a pokynul muži v teplácích, aby vešel. Ten udělal několik kroků a postavil se ke zdi vedle dveří.

„Zavolejte, až skončíte,“ prohodila uniforma směrem k doktorovi. „Anebo kdyby se něco dělo...“

„Nic se dít nebude.“

„Jak myslíte.“

Oba se téměř současně podívali na toho, jehož se předchozí věty týkaly. Stál skoro bez hnutí a díval se skrz celou místnost k oknu za psacím stolem. I to bylo zamřížované, i to mělo zabarvená spodní skla, ale na rozdíl od oken na chodbách tohle vedlo do života. Kancelář, ve které právě stáli, se nacházela na obvodu věznice, takže venku za jejími zdmi tepalo město. Nemohl odtrhnout zrak od koruny stromu, z jehož větví vítr sfoukával první nažloutlé listy.

„Nic se dít nebude,“ zopakoval doktor. Strážný pokrčil rameny a odešel. A muž v teplácích jen dál sledoval ten kousek pelichajícího stromu, jako by šlo o tu nejkrásnější věc, kterou v životě viděl.

2.

„Posadíte se?“

„Ano, samozřejmě. Děkuji.“

Kromě psacího stolu byl v místnosti i konferenční stůl s dvěma malými křesly. Hofmann se do jednoho z nich posadil a sledoval doktora, který odešel za psací stůl a sedl si na svou židli. Ušklíbl se, skoro neznatelně, ale tomu druhému to neušlo.

„Něco není v pořádku?“

„Prosím?“

„Ptám se, jestli se něco děje.“

Hofmann si rozpačitě olízl rty.

„Vlastně nic, jen... jestli budete sedět na té židli.“

„Neměl bych?“

„To je jedno, nechte to být.“

Doktor nesouhlasně zavrtěl hlavou. „Evidentně vám to jedno není. Takže o co jde?“

Muž v červených teplácích chvíli mlčel.

„No, řekl bych,“ osmělil se nakonec, „že dnes jde hlavně o to navázat se mnou určitý kontakt. Zjistit, co si myslím o tom, co se stalo, co plánuju, co neplánuju, co zavrhuju. K tomu je potřeba, abych k vám získal elementární důvěru. Nevím, jestli je na úvod úplně nejlepší, když se posadíte tak, že máte výškovou převahu a dáváte mi tím najevo moji pozici. S tou jsem totiž konfrontován asi tisíckrát denně, takže by mě spíš potěšil opak. To je celé.“

Doktor ho pozoroval. Muž seděl bez hnutí, s rukama složenými v klíně a díval se mu do očí. Ale nebyl to pohled nijak vyzývavý, tím spíše ne výsměšný. Odsunul se od stolu a vstal.

„Máte pravdu, samozřejmě. Omlouvám se. Nejsem dnes ve své kůži, vlastně mám horečku a těším se, až odsud vypadnu.“

„To v tomhle baráku všichni.“ Opět to nevypadalo, že se vysmívá, spíš to bylo jen takové suché konstatování, věcné a unavené zároveň.

U stolku s křesly se doktor zastavil a napřáhl ruku.

„Jsem doktor Vlašan. Ctibor Vlašan, psycholog, ale to asi víte, když jste se ke mně do programu přihlásil dobrovolně.“ Ten v teplácích mu potřásl rukou.

„Adam Hofmann. Ale to zase určitě víte vy.“

„No samozřejmě. A ještě jednou se omlouvám, pokud jsem se vás předtím nějak dotkl.“ Posadil se na druhé křeslo a na stolek položil blok s propiskou.

„Omluva přijata, nic zas tak hrozného se nestalo. Ale můžete to třeba napravit, pokud chcete. Kdybyste pootevřel

okno, ať vidím aspoň na chvíli pořádně ven, udělal byste mi radost.“ Doktor se k oknu nerozhodně otočil a neklidně se v křesle zavrtěl. Pak si odkašlal.

„No, víte, nejsem si jistý...“ Vlastně nevěděl, co říct.

„Nechte to být,“ mávl rukou Hofmann.

„Zase jste se ušklíbl, úplně stejně jako předtím.“

„Jak říkám, nechte to být.“

„Ne, vysvětlete mi to, trvám na tom.“

„Opravdu o nic nejde.“

„Před chvílí jste mluvil o elementární důvěře. K té se tímhle způsobem určitě nedobereme.“ Hofmann se poušmál a ještě chvíli jen tak koukal do země. Nakonec lehce potřásl hlavou a rozhodl se doktorovi odpovédět.

„Bojíte se pootevřít okno, za kterým je mříž. Myslíte, že jsem nějaký Houdini, co se ve vteřině protáhne tím několikacentimetrovým otvorem? Fajn. Promiňte, ale kdybych se odsud vážně chtěl dostat bez ohledu na cokoli, už bysme spolu byli na cestě ven.“

„Jak to myslíte?“

„Když jste mi podával ruku, stáli jsme od sebe sotva na krok. Mohl jsem vás hranou dlaně udeřit do hrtanu a pak se jen dívat, jak se sunete na zem, tam se držíte se za krk a marně se pokoušíte nadechnout. Na nic jiného byste se nezmohl, tomu věřte. Já bych zatím vzal klíče, které jste před chvílí zvedl ze stolu a schoval do třetí police ve skříni, a zamknul bych nás tady. V klidu bych pak našel něco, čím bych vám svázal ruce a zavázal oči, co já vím, třeba nějakou lepicí pásku ze šuplíku vašeho psacího stolu. A pak, pokud bych přitom náhodou nikde nenarazil na ostré nůžky, rozbil bych jeden z obrazů nebo třeba i vitrínu támhleté skříně, vybral vhodný střep a část omotal hadrem tak, abych měl provizorní nůž. A s ním, jen tak asi půl centimetru zabodnutým ve vašem krku těsně u tepny, bych si tu cestu ven možná nějak usmlouval. Rozhodně by ale byla snazší než skrz támhletu mříž za oknem.“

Doktor se na něj několik vteřin bez hnutí díval. Jestliže chvíli předtím nevěděl, co říct, teď na tom byl ještě hůř. Uvědomoval si, že z toho všeho je jen jediné východisko. Vstal, přešel k oknu a dokořán ho otevřel. Do místnosti vpadl syrový vlhký vzduch spolu se zacinkáním projíždějící tramvaje.

„Proč jste mi to řekl?“ zeptal se, když se vrátil zpátky do křesla. Hofmann pokrčil rameny.

„Chtěl jste to vědět,“ odvětil prostě. „A navíc, když to napadlo mě, může na totéž přijít každý, kdo bude sedět na tomhle místě.“ Odmlčel se. „Díky za to okno,“ dodal pak ještě a podíval se skrz mříž na vlhkou ulici. Přes koruny stromů viděl tramvajovou zastávku s několika lidmi krčícími se pod plechovou stříškou. Lehce foukl vítr a k němu tak znovu dorazil chladný venkovní vzduch, takže na chvíli zavřel víčka a několikrát se zhluboka nadechl.

„Jak vám můžu říkat?“ vytrhl ho ze snění doktor. Otevřel oči.

„Jak chcete, třeba i Adame. Na tom nesejde.“

„Tak dobře, tedy Adame.“ Promnul si kořen nosu. Čočka v oku už ho zase podivně škrábala, ale nepovažoval za vhodné si ji zrovna teď upravovat.

„Řekl byste mi něco o sobě?“

„Co to má být to ‚něco‘?“

„Cokoliv, co chcete. Něco, co vám připadá důležité. Nechám to na vás.“

„Nezlobte se, ale to je k smíchu, doktore. Nevadí, že vám budu říkat prostě jen doktore?“

„Ne, vůbec, v pořádku. Proč je to k smíchu?“

„Čekal bych spíš nějaké konkrétní otázky než tohle. Myslím, že všechno, co je opravdu důležité, o mě už víte a máte to v nějakém spisu, který jste si na mě založil vy nebo ti před váma.“ Doktor se pousmál.

„Možná ano, ale to neznamená, že vím, co je důležité pro vás.“ Muž v červeném se díval z okna.

„Důležitost jednotlivých věcí je proměnlivá v čase a prostoru, jak už jsem musel pochopit,“ řekl nakonec rezignovaně. „A to je možná to nejdůležitější zjištění. Co chcete slyšet víc?“

„Nebudeme si tu něco nalhávat. O všech, co se přihlásili ke mně do programu, jsem si nechal vytáhnout co nejvíc materiálů, to snad chápete.“

„No jistě,“ pokrčil Hofmann rameny.

„Takže pro začátek bych chtěl zmapovat nějaká bílá místa, která se tu a tam u každého z vás objevují.“

„Tak se ptejte.“ Doktor se zvedl a odešel ke stolu. Vrátil se s modrou složkou a chvíli v ní listoval.

„Tak třeba váš otec.“

„Co je s ním?“

„Když jste mým kolegům popisoval své dětství, hodně jste o něm mluvil. A pak?“

„Zemřel, už dávno.“

„To vím, ale není tu ani slovo o tom, jak. Byl přece dost mladý. Možná jsem to přehlédln, ale...“

„Nic v tom nehledejte, doktore,“ řekl Hofmann tiše. „Byl nemocný. To je celé. Žádná neobvyklá smrt, jen hodně předčasná. Jasně, správně tu měl být dodnes, bylo by mu letos teprve jednašedesát. Na jeho pohřbu jsem si poprvé pořádně uvědomil, že člověk míní, pánbůh mění.“

„Nejsem si jistý, jestli to neznělo ironicky,“ podotkl doktor.

„To o tom bohu?“

„Ano. Jste věřící?“

„Kolik máme ještě času, doktore?“

Podíval se na hodinky. „Dvacet třicet minut. Proč?“

„Tak to o nějakém bohu ani nezačínáme. Možná, kdybychom měli dvacet třicet let. Jaká u mě máte ta další bílá místa?“ Doktor si začal něco zapisovat do notesu. Nebylo to vlastně nic důležitého, spíš jen chtěl získat trochu času.

„Jedno by tu bylo,“ řekl pak. „A dokonce hodně dlouhé. O letech 2000 až 2002 uvádíte jen to, že jste byl bez

stálého zaměstnání a žil mimo republiku. Ale jinak nic konkrétního.“

„A co byste chtěl vědět?“

„Pravdu.“

„Pravdu?“

„Ano. Ne jen nějaké vágní řeči o cestování, které si můžete v případě potřeby ohnout jakýmkoliv směrem. Prostě pravdu.“

Hofmann si nehtem palce seškrabával na dlani jakousi imaginární špínu a díval se do koberce. Pak zvedl oči k doktorovi.

„Co když vám řeknu, že jsem byl někde, kde člověk za normálních okolností být nesmí?“

„A to?“

„V cizinecké legii, například.“

„To myslíte vážně?“

„Ptal jste se. Jenže služba v cizí armádě není zrovna v souladu s našimi zákony, jak mi teda bylo někým řečeno, takže proč se tím chlubit.“

„Kde přesně jste byl?“

„Narukoval jsem samozřejmě ve Francii, ale pak převážně v severní Africe. Léto 2000 až podzim 2002. To je ale všechno, co vám k tomu řeknu. Nezlobte se.“

„Tahle vaše životní etapa by mě ale právě zajímala ze všeho nejvíc,“ prohodil doktor. Hofmann se pousmál.

„To vám sice věřím, ale tím končíme. Jsou věci, o kterých prostě mluvit nemůžu.“

„Jak myslíte, Adame. Tak mi aspoň řekněte, co bylo předtím a co potom. Tedy co se týká práce a osobního života. Já to tu samozřejmě někde mám, ale chtěl bych to slyšet vašimi slovy.“

„Vlastně není moc o čem mluvit. Vyrůstal jsem na vesnici kousek od Brna, vyučil jsem se tesařem, ale hned pak jsem si dodělal maturitu. Ve dvaadvadesátém jsem šel na vojnu a po návratu jsem si vzal jednu holku od nás

z vesnice. Ne že by to byla kdovíjaká láska, ale tak už to tam prostě chodilo.“

„Klasika.“

„No jo, no. Její rodiče by nás spolu nepustili ani na dovolenou, aby se nedostali do řečí, takže svatba byla jediná možnost. Taky to tak dopadlo, za pár let přišel rozvod, nebyli jsme prostě dost zralí. Já v té době pracoval v jedné brněnské fabrice a mezitím jsem si dodělal dálkově vysokou školu. No a protože mě tam po rozvodu najednou vlastně nic nedrželo, dostal jsem chuť změnit prostředí a lidi kolem sebe. Vždycky jsem chtěl vidět Paříž, takže jsem se tam v létě 2000 vypravil a už tam zůstal. Vynechám ty dva roky, o kterých jsme se bavili před chvílí, a přeskočím do ledna 2003. To už jsem byl zpátky v republice, našel jsem si novou ženu tady v Praze a usadil se. Vystřídal jsem několik míst a nakonec jsem skončil zase v armádě, tentokrát v té naší jako řidič. Vloni na jaře jsem se rozvedl a někde teď na mě možná myslí pětiletý kluk. Anebo taky ne, kdo ví.“ Odmlčel se. „Stačí to tak?“ zeptal se pak ještě. Jeho hlas byl najednou podivně unavený, čehož si doktor nemohl nevšimnout.

„Samozřejmě. Je to na vás, když budete chtít, k čemukoli z toho se ještě vrátíme. Bude vám vadit, když už zavřu to okno?“

„Nebude, promiňte, zapomněl jsem, že jste nemocný. Stejně už končíme, ne?“

„Vlastně ano, dnes to mělo být spíš jen takové seznámení,“ řekl doktor a vstal. Přešel za stůl, odložil na něj desky a obě okenní křídla zavřel a zajistil.

„Jen ještě jednu otázku, Adame. Proč jste vůbec tady?“

„Jak to myslíte?“ odvětil Hofmann. „Kde tady? V téhle kanceláři? Nebo v téhle věznici? Nebo proč jsem v kriminále jako takovém?“

Doktor se na něj chvíli bez hnutí díval. Před očima mu defilovaly všechny články, fotky a reportáže, které o případu viděl.

„Adame,“ řekl nakonec, „abych nevěděl, proč jste v kriminále, musel bych poslední rok žít na Marsu.“

Sledoval, jak si ten muž v neforemných vězeňských teplácích zase zamyšleně škrábe nehtem do dlaně a oči má sklopené k nohám. Ještě chvíli jen tak stál, ale pak vytočil číslo na telefonu a přivolal strážného. Při loučení podal Hofmannovi ruku.

„Mimochodem, Adame,“ zavolal na něj, když už ho uniforma odváděla z kanceláře. „Comment avez-vous l'Afrique?“ Hofmann se beze slova otočil a upřeně se na doktora zadíval. Ten se pousmál.

„Víte, řekl jste, že při otcově pohřbu jste si uvědomil, že člověk míní, pánbůh mění. Váš otec zemřel v září 2001. Pokud jste mu na pohřbu skutečně byl, a já jsem přesvědčený, že ano, nemohl jste být zároveň s jakousi legií někde v Africe.“

Udivený strážný, přestože nemohl vědět, o čem se ti dva baví, čekal na Hofmannovu odpověď. Ten ještě chvíli pozoroval muže v kárované košili, s bradkou a vystříhanou hlavou, a pak se mu koutky zvedly do skoro neznatelného úsměvu.

„Jsem rád, že jste si toho všiml, doktore. Opravdu.“

„Proč?“

„Protože teď už vím, že naše sezení nebudou jen ztráta času.“

„Zřejmě to myslíte tak, že nejsem jen pitomec, co chce zabít pracovní dobu a je mu jedno, co kdo kecá?“ Hofmann pokýval hlavou.

„Přesně tak. A jsem vážně rád. Samozřejmě že jsem v legii nikdy nebyl. Jen jsem zkoušel, co mi sežerete. Příště si už můžeme promluvit otevřeně. Těším se.“

„Tak jo, Adame, já taky. Nashledanou.“

„Nashledanou, doktore. A mimochodem, l'Afrique est vraiment magnifique.“

Odcházel se strážným zpět tou zašlou chodbou se zeleňými stěnami a u každé mříže trpělivě čekal, až bude zase